

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 20. maj 2014
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Casper Grue Jensen
Sagsnr.: 2014-0032-1211
Dok.: 1112980

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 589 (Alm. del), som Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har stillet til justitsministeren den 20. marts 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikke medlem af udvalget Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Karen Hækkerup

/

Lise Bitsch

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 589 (Alm. del) fra Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”Retspolitiker ønsker lys på blandingen af penge og hjælp til selvmord”, der blev bragt på www.etik.dk den 14. marts 2014:
<http://www.etik.dk/artikel/548627:Aktiv-doesdhjaelp--Retspolitiker-oensker-lys-paa-blandingen-af- penge-og-hjaelp-til-selvmord> samt redegøre for retsgrundlaget og lovligheden i 1) at lave en forening, som hjælper folk til selvmord 2) modtager gaver, penge eller arv som belønning for foreningsarbejdet samt behovet for eventuelle initiativer i den forbindelse.”

Svar:

1. Der henvises i spørgsmålet til en artikel bragt i Kristeligt Dagblad den 14. marts 2014 om en forening, som har ledsaget personer, der er rejst til Schweiz for at tage deres eget liv ved såkaldt ”assisteret selvmord”. Det fremgår af artikel, at foreningens repræsentant i den forbindelse har fået betalt transport samt kost og logi. Det fremgår bl.a. videre, at foreningen har modtaget en arv efter en af de ledsagede personer.

Justitsministeriet finder af principielle grunde ikke at burde udtale sig om de konkrete forhold, der er beskrevet i artiklen.

2. Justitsministeriet kan dog mere generelt oplyse, at straffelovens § 240 fastsætter, at den, som medvirker til, at nogen berøver sig selv livet, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Straffelovens § 240 omfatter alene de tilfælde, hvor den person, som afgår ved døden, ønsker at dø og selv udfører den afgørende handling. Hvis en person i stedet dræber en anden efter dennes bestemte begæring, vil det kunne være strafbart efter straffelovens § 239.

I trykt retspraksis findes der alene få domme vedrørende overtrædelse af straffelovens § 240. Disse sager har drejet sig om tilfælde, hvor en person har overladt et skarpladt skydevåben eller en dødelig dosis piller til en anden person, som efterfølgende har taget sit eget liv. Straffelovens § 240 er imidlertid ikke begrænset til særlige former for medvirken til en anden persons selvmord.

Retsforfølgning i Danmark for overtrædelse af straffelovens § 240 forudsætter, at det strafbare forhold er undergivet dansk straffemyndighed efter straffelovens §§ 6-12.

3. Efter straffelovens § 306 kan selskaber, fonde, foreninger mv. (juridiske personer) pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5 for overtrædelse af straffelovens bestemmelser. Det følger heraf bl.a., at strafansvar for juridisk person forudsætter, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere personer knyttet til den juridiske person eller den juridiske personer som sådan, jf. straffelovens § 27, stk. 1.

4. Det fremgår af grundlovens § 78, stk. 1, at borgerne har ret til uden forudgående tilladelse at danne foreninger i ethvert lovligt øjemed.

Hvis en forening derimod har et ulovligt øjemed, vil foreningen kunne opløses ved dom efter de nærmere regler herom. Det fremgår i den forbindelse udtrykkeligt af grundlovens § 78, stk. 2, at en forening med et voldeligt formål skal opløses ved dom.

Hertil kommer, at foreninger og/eller dens medlemmer kan retsforfølges og pålægges straf, hvis der er tale om et strafbart forhold, jf. f.eks. Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udgave ved Peter Germer, (1973), side 389, og Henrik Zahle (red.), Danmarks Riges Grundlov med kommentarer, 2. udgave (2006), side 562.

Foreningsfriheden er også beskyttet i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 11. Det følger bl.a. af bestemmelsen, at enhver har ret til foreningsfrihed, herunder ret til at oprette og slutte sig til fagforeninger for at beskytte sine interesser. Der må ikke gøres andre indskrænkninger i udøvelse af denne rettighed end sådanne, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

5. Justitsministeriet har ikke fundet anledning til at iværksætte initiativer på området.